

KIRGIZİSTAN-TÜRKİYE MANAS ÜNİVERSİTESİ BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJELERİ UYGULAMA YÖNERGESİ

Amaç

Madde 1

Bu yönergenin amacı, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi öğretim üyeleri ile doktora ya da sanatta yeterlik eğitimini tamamlamış araştırmacılar tarafından hazırlanan “Bilimsel Araştırma Projeleri” ile ilgili kuralları belirlemektir.

Kapsam

Madde 2

Bu yönerge, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi (KTMÜ) öğretim üyeleri ile doktora, ya da sanatta yeterlik eğitimini tamamlamış araştırmacılar tarafından hazırlanan “Bilimsel Araştırma Projeleri”nin önerilmesi, değerlendirilmesi, kabulü, desteklenmesi, bunlara ilişkin hizmetlerin yürütülmesi, sonuçların değerlendirilmesi ve kamuoyuna duyurulması ile ilgili kuralları kapsar.

Dayanak

Madde 3

Bu yönerge, Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi Tüzüğü'nün ilgili maddelerine, Üniversitenin diğer mevzuatına ve dökümanlarına dayanarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve Kısaltmalar

Madde 4

Bu yönergede geçen;

- a) **Üniversite:** Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesini (KTMÜ),
- b) **Rektör:** Üniversite Rektörünü,
- c) **Rektörlük:** Üniversite Rektörlüğünü,
- d) **Yönetim Kurulu:** Üniversite Yönetim Kurulunu,
- e) **Senato:** Üniversite Senatosunu,
- f) **Komisyon:** Üniversite Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonunu (KTMÜ-BAP),
- g) **Proje Yürütücüsü:** Projeyi teklif eden, hazırlanmasından ve yürütülmesinden sorumlu olan öğretim üyeleri ile doktora ya da sanatta yeterlik eğitimini tamamlamış olan araştırmacıları,
- h) **Araştırmacı:** Bilimsel araştırma projesinin yürütülebilmesi için proje yürütücüsü tarafından proje ekibinde gösterilen elemanı,
- i) **Uzman Hakem:** Sunulan bilimsel araştırma projesi konusunda uzmanlığı ile tanınan ve proje değerlendirilmesinde görüşlerine başvurulmuş yurtiçi veya yurt dışındaki bilim insanını,
- j) **Bilimsel Araştırma Projeleri:** Tamamlandığında sonuçları ile bilime ve Türk halk ve topluluklarının ekonomik, sosyal, kültürel ve teknolojik kalkınmasına katkı sağlayacak projeleri

ifade eder.

Proje Grupları

Madde 5

Üniversitenin Bilimsel Araştırma Projeleri kapsamında desteklenen projeler, önerinin kaynağı açısından bağımsız ve yönlendirilmiş olmak üzere ikiye ayrılır.

- a) **Bağımsız Proje:** Konusu proje yürütücüsü tarafından belirlenen, öğretim üyelerinin bilimsel araştırmaları sürekliliği içerisinde yer alan, lisansüstü tezlerini de kapsayabilen araştırma veya geliştirme projeleridir.
- b) **Yönlendirilmiş Proje:** Başta Kırgızistan ve Türkiye Cumhuriyeti olmak üzere merkezî Asya'daki diğer ülkeler ile toplulukların ve/veya Üniversitenin bilim politikasına uygun olarak konusu, kapsamı ve gerektiğinde kadrosu Komisyon ve/veya Rektörlük tarafından belirlenecek araştırma veya geliştirme projesidir.

Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonunun Oluşturulması

Madde 6

Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonu, Sosyal ve Fen Bilimleri Enstitüsü Müdürleri ile Senatonun, biri başkan olmak üzere görevlendireceği üç öğretim üyesinden oluşur.

Üniversitenin bilim dalları arasında denge gözetilmek suretiyle seçilen Komisyon üyelerinin görev süresi 3 yıldır. Süresi biten üye aynı usulle yeniden görevlendirilebilir.

Komisyon üyelerinin herhangi bir nedenle esas görevlerinden ayrılmaları halinde Komisyondaki görevleri de kendiliğinden sona erer.

Komisyon, başkanın çağrısı üzerine yılda en az iki defa olmak üzere salt çoğunlukla toplanır ve kararlar açık oylama ve oy çokluğu ile alınır. Oyların eşit olması halinde, Komisyon başkanının kullandığı oy belirleyicidir.

Rektörlükçe kabul edilen üç aydan kısa süreli bir sağlık raporu olmaksızın peş peşe üç toplantıya katılmayan veya üç aydan fazla süreli sağlık raporu veya görevlendirme mazereti bulunan üyenin üyeliği kendiliğinden sona erer. Üç aydan uzun süreli görevlendirme veya sağlık raporuna dayalı mazeretleri nedeniyle toplantıya katılmayan üyenin yerine yenisi seçilir.

Başvurular ve Projelerin Değerlendirilmesi

Madde 7

Araştırma Projelerinin seçimi ve desteklenmesinde, sonuçları uygulamaya dönük, kaynakları ve faaliyetleri bakımından çok katılımlı, çok merkezli, kurumlar arası, uluslararası ve disiplinler arası nitelikteki projeler ile önceki projelerden uluslararası yayın yapmış öğretim üyelerinin projelerine öncelik verilebilir. Lisansüstü araştırmaları haricindeki projeler, bölüm/program akademik kurulunun teklifi ile dekanlık/müdürlük aracılığıyla Rektörlüğe sunulur. Lisansüstü araştırma projeleri ise ilgili anabilim dalı akademik kurulu teklifi ile enstitü müdürlüğü tarafından Rektörlüğe sunulur. Bir lisansüstü çalışması ancak bir kere projelendirilebilir. Projeler biri Kırgızca ve biri Türkçe olmak üzere iki nüsha halinde sunulur. Araştırma ile yükümlü enstitüler ve merkezlerin öğretim üyeleri ve araştırmacıları da yönetim kurulu kararı ve enstitü/merkez müdürünün uygun görüşü ile proje başvurularında bulunabilir.

Proje önerileri, *Bilimsel Araştırma Projesi Başvuru Formu* ile yapılır. Projelerin değerlendirilmesi, Komisyona iletdikten sonraki iki ay içinde karara bağlanır. Bu süre gerektiğinde Komisyon tarafından uzatılabilir. Komisyon, ihtiyaç duyduğu takdirde, önerilen projeleri değerlendirmek üzere Üniversite içinden veya dışından Uzman Hakem görüşü alabilir. Bunun için *Bilimsel Araştırma Projeleri Uzman Hakem Değerlendirme Formu* kullanılır.

Bilimsel Araştırma Projeleri, Üniversitenin uzman elemanı bulunan her bilim alanı ile ilgili olarak Üniversitenin bilim politikasına uygun konulara öncelik verilerek değerlendirilir.

Komisyonca desteklenmesi Rektörlüğe teklif edilen ve Yönetim Kurulu'nca uygun bulunan projeler için proje yürütücüsü ile Rektörlük arasında proje ile ilgili ayrıntıların belirlendiği *Bilimsel Araştırma Projeleri Protokolü* imzalanır. Yürütücü ve Üniversite bu protokoldeki hususlara uymakla yükümlüdür.

Araştırma Projelerinin Yürütülmesi ve İzlenmesi

Madde 8

Yönetim Kurulu'nca desteklenmesine karar verilen projelerin yürütülmesinden projelerin yürütücüleri sorumludur. Proje yürütücüleri, Komisyona altı ayda bir geçmiş dönemdeki çalışmalarla ilgili bilgilerin yer aldığı *Bilimsel Araştırma Projeleri Gelişme Raporu Formu* sunarlar. Komisyon, gelişme raporlarını değerlendirerek sonraki dönemde desteğin devam edip etmemesine karar verir. Bu hususta gerekirse hakem görüşüne başvurabilir. Öğretim üyeleri tarafından Üniversitede görev yaparken sunulan projeler, öğretim üyeleri Üniversiteden ayrılmış olsalar bile devam eder ve tamamlanır. Ancak öğretim üyesi Üniversiteden ayrılmadan önce başka bir öğretim elemanını yürütücü olarak Komisyona teklif eder.

Proje yürütücüsü, proje yerinde öngörülebilir kazaların önlenmesi ve sağlık şartları bakımından gerekli her türlü güvenlik önlemlerinin alınmasından ve etik kurallarının uygulanmasından sorumludur.

Klinik veya canlı hayvan türleri üzerinde uygulanacak deneysel çalışmalarda ilgili Etik Kurul(lar)dan onay alınması zorunludur. Bu konuda tüm sorumluluk proje yürütücüsüne aittir.

Komisyon gerekli gördüğü hallerde proje çalışmalarını doğrudan inceleyebilir ve aşağıdaki durumlarda projenin uygulanmasını durdurabilir veya projenin iptali yönünde Rektörlükten talepte bulunabilir.

- a) Projelerin öngörülen takvime uymaması ve beklenen gelişmeyi göstermemesi.
- b) Gelişme raporunun süresi içerisinde verilmemesi.
- c) Desteklenen Lisansüstü Araştırma Projelerinde danışman veya öğrencinin değişmesi, öğrencinin kaydının silinmesi.
- d) Projenin mali kaynaklarının amacı dışında ve verimsiz kullanıldığının belirlenmesi.

Projelerin Süresi ve Sonuçlandırılması

Madde 9

Üniversitece desteklenen ve dışarıdaki kurum veya kuruluşlardan destek alan araştırma projeleri, projede belirtilen ve Komisyonca uygun görülen süre içinde tamamlanır. Ancak, Proje yürütücüsünün gerekçeli teklifi üzerine komisyon önerisi ile bir yıla kadar ek süre ve/veya ek ödenek verilebilir.

Bilimsel Araştırma Projeleri Kesin Raporu Hazırlama Kılavuzu'na göre hazırlanan proje kesin raporu, protokolde belirlenen proje bitiş tarihini izleyen üç ay içinde Komisyona gönderilir. Ayrıca proje kapsamında yapılan tüm harcamaları kapsayan ayrıntılı bir döküm Komisyona verilir. Komisyon, proje kesin raporunu alanında uzman en az iki hakeme göndererek raporun değerlendirilmesini ister. Proje kesin raporunu Komisyona süresi içinde sunmayan ve araştırma sonuçlarını iki yıl içinde yayınlamayan proje yürütücüsüne bu tarihten sonra proje sonucunu makale olarak yayınlamaya kadar yeni proje desteği verilmez.

Yürütülmekte olan veya tamamlanmış projelerin bilimsel etiğe aykırılığı komisyonca tespit edildiği takdirde bu projeler Üniversite Yönetim Kurulu kararı ile iptal edilebilir. İptal edilen veya başarısızlığı komisyonca yapılan değerlendirme sonucu tespit edilen projeler için yapılan ödemeler yürütücüden geri alınır. Ayrıca bu durumda yürütücü ve ilgili araştırmacılar üç yıl süreyle Bilimsel Araştırma Projesi desteği alamaz. İptal edilen proje için alınan fakat kullanılmayan sarf malzemesi Rektörlüğe iade edilir.

Proje yürütücüsü proje kesin raporunda ve proje verileri ile ilgili her türlü yazı, makale ve sunduğu bildirimlerde proje kod numarası ile birlikte "*Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi tarafından desteklenmiştir*" ibaresini belirtmek zorundadır. Projelerden elde edilen bilimsel sonuçların telif hakkı Üniversite'ye aittir.

Projeye ait tüm kayıt ve veriler projenin sonuçlandığı tarihten itibaren en az üç yıl süreyle ilgili birimce saklanmak zorundadır.

Ödeneklerin Kullanımı

Madde 10

Bilimsel araştırma projelerinin finansmanında kullanılacak ödenekler, Üniversite bütçesinden ayrılacak ödenekler ile bağış ve benzeri yardımlardan oluşur.

Mali Hükümler

Madde 11

Bilimsel Araştırma Projeleri için görevlendirilecek mutemetlere verilecek azami avans miktarı her yıl Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

Her mutemet aldığı avanstaki harcadığı tutarlara ilişkin kanıtlayıcı belgeleri en çok bir ay içerisinde Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı'na vermekle yükümlüdür.

Mutemet için tamamlanmasından sonra veya mali yılın sonunda bu sürelerin dolmasını beklemeksizin avans artığını iade etmek, henüz mahsubunu yaptırmadığı harcamalara ait belgeleri vermek ve varsa artan parayı Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı'na iade etmek suretiyle mahsup işlemini gerçekleştirmek zorundadır. Bu şekilde mahsup işlemi yapılmadıkça aynı iş için yeniden avans verilemez.

Aldıkları avansın mahsubunu yapmayan mutemetler hakkında *Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Yönetici Öğretim Elemanı Ve İdari Personeli Disiplin Yönetmeliği*'nin ilgili maddeleri uygulanır ve ilgili mahkemelere gerekli işlemler için müracaatta bulunulur.

Proje Mutemetleri

Madde 12

Bilimsel Araştırma Projeleri kapsamında yürütülecek avans işlemlerinde her fakülte, yüksekokul, enstitü ve merkezler ile farklı mahallerde yürütülen projeler için birer mutemet görevlendirilir. Mutemet sayısının yeterli olmadığı gerekçesiyle yapılacak müracaat üzerine bu sayıyı artırmaya Rektörlük yetkilidir.

Ayniyat Kayıtları

Madde 13

Projeler kapsamında alınan her türlü teçhizat ve demirbaş malzeme, ayniyat kaydını takiben ilgili bölüm veya anabilim dalı ayniyat mutemetlerine zimmetlenir.

Yürürlük

Madde 14

Bu yönerge, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Senatosu'nun kabul tarihinden itibaren yürürlüğe girer. **Bu yönergenin yürürlüğe girmesi ile Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Senatosu'nun 05/07/2005 tarih ve 2005-12.58 sayılı kararı ile kabul edilen "Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Uygulama Yönergesi"** ile Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Senatosu'nun ve Yönetim Kurulunun bu yönerge hükümleri ile çelişen kararları iptal edilir.

Yürütme

Madde 15

Bu yönerge hükümleri Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Rektörü ve Rektör Vekili tarafından yürütülür.

Aşağıdaki Formlar ve Klavuz Komisyon tarafından hazırlanır ve ihtiyaç halinde gerekli değişiklikler yapılır.

Bilimsel Araştırma Projesi Başvuru Formu

Bilimsel Araştırma Projeleri Uzman Hakem Başvuru Değerlendirme Formu

Bilimsel Araştırma Projeleri Protokolü

Bilimsel Araştırma Projeleri Gelişme Raporu Formu

Bilimsel Araştırma Projeleri Uzman Hakem Gelişme Raporu Değerlendirme Formu

Bilimsel Araştırma Projeleri Kesin Raporu Hazırlama Klavuzu

Bilimsel Araştırma Projeleri Uzman Hakem Kesin Rapor Değerlendirme Formu

Bilimsel Araştırma Projeleri Nihai Değerlendirme Formu